

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי משה (מוניק) טוכמן ז"ל

בן בת שבע ומרדכי

נולד בפולין

בשנת 1926

התגורר בקיבוץ משמר העם

התגייס בשנת 1948

שרת בחיל שריון

נפל בקרב

בתאריך י"ד בניסן תש"ח, 23/4/1948

נקבר בבית העלמין הצבאי קרית ענבים

חלקה: 1 שורה: 2 קבר: 14

בן 22 בנפלו

קורות חיים

בן בת שבע ומרדכי, נולד בשנת 1926 בווארשה, בירת פולין, למשפחת בעלי-מלאכה עניים. ילדותו היתה ילדות מרה ללא חינוך ולימוד בבית-ספר. עם פרוץ מלחמת-העולם השנייה וכיבוש וארשה על-ידי הגרמנים, עזב את ביתו וברח לרוסיה.

בדרך נדודיו פגש הנער בן ה-13 את סבתו, אך שהה עימה זמן קצר ונשלח לסיביר. במשך שש שנים נדד ברחבי רוסיה וסיביר ועבד בכל עבודה קשה. אחרי המלחמה חזר לעיר-הולדתו בפולין בתקווה למצוא שריד מהמשפחה הענפה. אך בבואו לשם נוכח, לשברון לבו, כי הוא בלבד נותר השריד היחיד מכל המשפחה. בווארשה הצטרף לקיבוץ "דרור", התקשר לתנועה ולחברים ויצא עם קבוצתו בדרך לארץ-ישראל.

משה הגיע לארץ בשנת 1947 באוניית-המעפילים הקטנה "עלייה". את כברת הדרך האחרונה לחוף הארץ עשה בשחייה. בארץ הצטרף לקיבוץ משמר הים. בימי היותו בקיבוץ עבד בבניין, כשרוחו טובה עליו והחיוך לא סר מעל שפתיו. אחרי 4 חודשים בקיבוץ, והימים כבר ימי מלחמת-העצמאות, לא מצא לו מרגוע, החליט להתגייס לפלמ"ח ושירת בחטיבת "הראל". במסיבת-הפרידה אמר: "או שאני אחזור כמנצח, או שוב לא אשוב בכלל - אך לא אבייש אתכם".

בצבא שימש בתפקיד קשר. לקראת סוף אפריל 1948 נערך בגזרת ירושלים מבצע "יבוסיי", שנועד ליצור רצף טריטוריאלי עברי בתוך העיר ובין ירושלים והיישובים שבצפונה. לצורך המבצע הועברה חטיבת "הראל" לירושלים ובליל 22-23 באפריל יצאו כוחותיה לתקוף את שועפת, בית-איכסא ונבי-סמואל. תנועת הכוח לנבי-סמואל ארכה זמן רב וההסתערות החלה עם שחר. נוכח אש האויב נאלץ הכוח לסגת ובנסיגה הקשה לאור היום היו נפגעים רבים.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

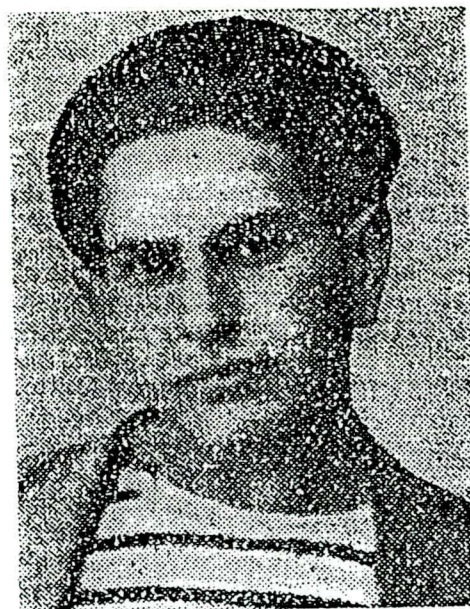

עיריית
ירושלים

בקרב זה נפל, ביום י"ד בניסן תש"ח (23.4.1948) בפעולה הקרבית הראשונה שהשתתף בה על אדמת המולדת.
משה הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בקרית ענבים.
ביום השנה לנופלו הוציאו חבריו במשמר הים חוברת לזכרו.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

טובמן משה (מוניק)

נולד בשנת 1926 בוארשה, פולין, למשפחת בעלי-מלאכה עניים. ילדותו ילדות מרה היתה ללא חינוך ולימוד בבית-ספר. עם פרוץ מלחמת-העולם השנייה וכיבוש וארשה על-ידי הגרמנים עזב את ביתו וברח לרוסיה. בדרך נדודיו של הנער בן ה-13 פגש בסבתא, אך שהה עמה זמן קצר ונשלח לסיביר. במשך שש שנים נדד ברחבי רוסיה וסיביר ועבד בכל עבודה קשה. אחר המלחמה חזר לעיר-

הולדתו בפולין בתקווה למצוא שריד מהמשפחה הענפה. אך בבואו שמה נוכח, לשברון לבו, כי הוא בלבד השריד היחיד מכל המשפחה. בוארשה הצטרף לקיבוץ "דרור", התקשר לתנועה ולחברים ויצא עם קבוצתו בדרך לארץ-ישראל. הגיע לארץ בשנת 1947 באנית-המעפילים הקטנה "עליה". את כברת הדרך האחרונה לחוף הארץ עשה בשחיה. הצטרף לקיבוץ משמר-הים. בימי היותו בקיבוץ עבד בבנין, כשרוחו טובה עליו והחיוך לא סר מעל שפתיו. אחר 4 חדשים בקיבוץ, והימים כבר ימי מלחמת-השחרור, לא מצא לו מרגוע והחליט להתגייס לפלמ"ח. במסיבת-פרידה אמר: "או שאני אחזור כמנצח, או שוב לא אשוב בכלל — אך לא אבייש אתכם".

בצבא שימש בתפקיד של מקשר. נפל בנביסמואל ב-24.4.1948 בפעולה הקרבית הראשונה בה השתתף על אדמת המולדת. למחרת נקבר בקרית-ענבים. ביום השנה לנפלו הוציאו חבריו במשמר-הים חוברת לזכרו.